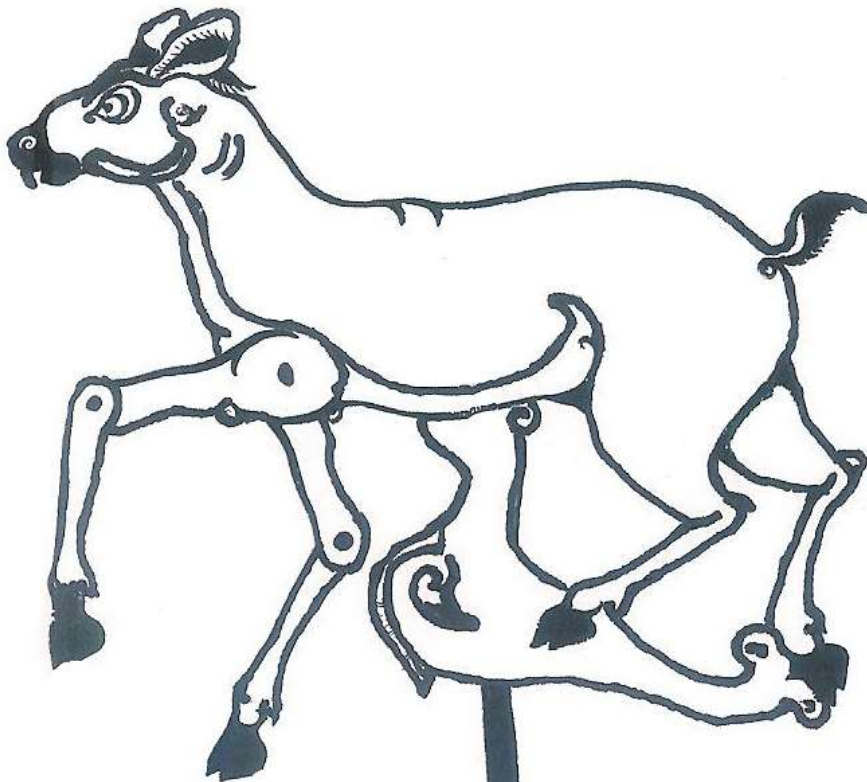

DOEPAK

DuP_{AK} DoeP_{AK} POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL DoeP_{AK} DuP_{AK}
Nr. 221

Kancil: een wayang-kulit-figuur

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum.

Geef Kancil het dwergheertje een vrolijk kleurtje. Plak het beest eventueel op een stukje karton, knip hem uit en verstevig het handvat met een extra stokje.

Wayang betekent letterlijk 'schaduw'. Het woord omvat dans, poppen-, schimmen- en maskerspel uit Indonesië.

Wil je meer te weten komen over de wayang kulit en Kancil? Zie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/lesbriefposterfiguren.pdf>, www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/techniek/speel12.html en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak207a.pdf.

Illustratie: Ki Ledjar Soebroto (Yogyakarta). Collectie: Poppenspe(e)lmuseum. Concept en tekst: Otto van der Mieden (2015).

Dit document op internet, zie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak221.pdf>. Klik op de vet gezette woorden voor hyperlinks. Veel kleur-, knutsel- en speelplezier. Applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: dgepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toefijt opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurteelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodse stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwiieren de armen wijd uit.